

gaa ind paa hans Betragtning. Syffedes det han da ikke under denne Veiledning og under sin Indflydelse at faae Thingene til at enes med ham i denne politiske Opfattelse i dens Hovedtræk, naar det er større Spørgsmaal, saaledes at han kan tage imod det Vedtagne, da maa han erkjende, at han ikke kan eksistere som Minister, da maa han erkjende, at han ikke kan udføve sin Pligt som Minister. Skulde det da forfattedes med andre Ministre, der havde ligesom den afsaaede en bestemt politisk Anskuelse, paa samme Maade, saaledes at de ei heller kunde gennemføre deres Betragtning, saa maa der være noget Galt andesteds, saa maa der være noget Galt ikke blot ved Ministrene, men ved selve Forfatningen. Men da vi selvfølgelig ikke have Samfundet, for at et lidet Mindretal kan stifte mellem sig Frihedens Goder og Fordele, hvordan det saa gaar med det øvrige Folk, maa en saadan politisk Erfaring, som sandsynligvis ikke kan vindes lige strax, men efter længere Tid, naturligvis lede alle fædrelandsfinde Mænd til at overveie, om man ikke ved en eller anden heldig Forandring i den bestaaende Forfatning kunde bringe det dertil, at det blev muligt for fædrelandsfinde og dygtige Ministre, der havde en god Billie, at faae denne Billie sat saaledes igjennem, at de kunde forfatte en heldig Virksomhed som Ministre. Det er i Øvrigt ganske mærkeligt, at jeg skal komme til at udtale mig paa denne Maade lige over for den ærede Minister, som jeg ellers troede holdt paa Ministrenes Myndighed, at jeg skal komme til at udtale mig om, hvorledes en Minister dog, trods at sin Billie til at komme ind, altid maa se virkelig at være sig selv. Jeg tror, at denne politiske Opfattelse er uafstændig rigtig, og at uden den vilde vi ikke kunne faae nogen gavnlig Frugt af vor Forfatning. Her er ikke Tale om at sætte noget af Thingene Stolen for Døren, men kun Tale om, at Ministrene skulle have Gøne til at gjøre det mest Mulige ud af den Forfatning, vi have, for at dog baade Lovgivningsarbejdet og Andet, som kræver Repræsentationens Medvirkning, kan fremmes, og naar som sagt Ministrene søle sig afmættige i saa Henseende — og jeg maa dog sige, at de ærede Ministre i Almindelighed maa være komne til den Følelse i den usfrugtbare Tid, hvori vi leve, at de ere afmættige til at bringe Noget ud af deres Virksomhed i selles Overveielse med hele Rigsdagen — saa maa de vige for andre Mænd, der gjøre dette Forsøg, og jeg gjentager, at, skulde det vise sig at være umuligt, maa der ligge en Stavank i selve Forfatningen, der da kræver alle fædrelandsfinde Mænds alvorligste Overveielse til at staffles tilside; thi det er dog tilvise ret, at det ikke er for Papirets Skyld, at vi have Forfatningen, men at det er Folkets Skyld. Den ærede Minister sagde dernæst — det hænger jo sammen med det Øvrige — at den høitærede Regjering havde en Opgave, der var den paatvungen. Jeg

tror, at den ærede Regjerings Opgave vistnok er noget indbildt, og at Tvangen ogsaa er noget indbildt. Den har ment, at der var nogle høiere Interesser i Fare, som den skulde søge at redde, men disse Farer har dens egen Fantasi malet; de Herrer Ministre have forestillet sig, at der var Et og Andet, som Noget vilde angribe, og saa kaldte de sig uundværlige for at redde Samfundet. Jeg har ikke den Tro, at den nuværende Regjering i nogen Henseende redder Samfundet, og jeg tror ikke, at de Interesser, som de troede vare i Fare, og som aldrig have været i Fare, paa nogen Maade vilde fremmes, hjælpes eller hævdes under det nuværende Ministerium fremfor under noget andet; tværtimod kan der netop være meget stærk Tvivl om, hvor vidt Regjeringen er heldig i at bygge saadanne Luftkasteller op eller stille Fantasi billeder op af Farer for visse Interesser, naar de aldrig have været tilstede; deri kan der netop ligge en Fare; i den Henseende kan den ærede Regjering være lige saa uheldig som i saa mange andre. Men det vil jeg sige, at, dersom den høitærede Regjering lever i den ikke ganske ustyrbelige Indbildning, at der er paatvungen den en Opgave, der gaar ud paa at redde Samfundet eller visse høiere Interesser, saa tror jeg, at det vil være lykkeligt for de Herrer Ministre selv personlig og for Folket og Landet, om de snart kom ud af denne Indbildning.

Vojsen: Jeg tror ikke, at den ærede Finantsminister havde Ret, naar han sagde, at Folkethinget var tvunget til at gienoptage Forslaget om Lønningsforhøielse. Jeg vil paa ingen Maade indrømme, at Folkethinget har sat sig i noget som helst Tvangsforhold enten til dette Forslag eller overhovedet til at give Lønningsforhøielse. Men den ærede Finantsminister har heller ikke Ret, naar han siger, at det Forslag, som nu er vedtaget paa Finantsloven, er det samme som det af Regjeringen i sin Tid indbragte Forslag, (Finantsministeren: Nei, det sagde jeg ikke). eller at det var samme Gjenstand eller samme Sag, hvilket Udtryk man nu vil bruge. Den Forskjel, der er imellem de to Forslag, tror jeg, at man kan betegne ved tre Egenheder. Der er nemlig en formel Forskjel, en reel Forskjel og endelig en principiel Forskjel. Den formelle Forskjel var den, hvorpaa Regjeringens Forslag allerede staaede, nemlig den, at Forslaget kom fra den nuværende Regjering. Den reelle Forskjel mellem de to Forslag er jo de Herrer: nok som bekendt; det er den, at Forslagene ikke gaa ud paa at give den samme Lønningsforhøielse eller til de samme Personer. Men endelig vil jeg gjøre opmærksom paa den principielle Forskjel, der bestaar deri, at Forslaget her fremkommer paa Finantsloven, saaledes som det rettelig bør, da det kun gælder for et enkelt Finantsaar. Deri ligger en principiel Forskjel, som maasse kan blive skjæbnsvanger